

[Vesterager.]

Venstre dog være saa gennemfordærvet, at ingen anstændig Vælger mere kan være bekendt at stemme paa en Venstremand. Derfor synes jeg, vi godt kunde lade dette Forhold ude af Betragtning, naar vi behandler et saa rent sagligt Spørgsmaal.

Med Hensyn til de øvrige Bemærkninger, der er fremkommet, skal jeg sige, at det gælder om — saaledes som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen ogsaa sagde —, at man indretter det saadan, at Eleverne mere kan fordybe sig i Stoffet. Det er derfor, vi er gaaet ind for denne Udvidelse af Undervisningstiden, og det blev fremhævet saa stærkt netop i den store Skolekommission fra alle Partiers Side, at det var nødvendigt at gaa til en 4-aarig Uddannelses-tid. Det volder mig stadig nogen Forundring, at Venstre nu saa stærkt gaar imod denne Tankegang.

Nu bliver det sagt fra anden Side, at det var ikke Venstre som Parti, der var gaaet ind derfor, men Venstremedlemmer i den store Skolekommission. Det er meget interessant. Det vil altsaa sige, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, de ærede Medlemmer, som har siddet i dette Udvalg, er villige til at desavouere Venstreførere som fhv. Minister Klaus Berntsen, fhv. Landstingsmand Jørgen Pedersen, fhv. Folketingsmand Frederik Nørgaard o. s. v., altsaa desavouere disse Mænd, som om de kun har handlet paa egne Vegne udenfor Partiet og mod Partiet, naar de er gaaet med i den store Skolekommission til den 4-aarige Uddannelse.

Jeg skal ikke strides med de Herrer om, hvem der skal være den største. Det maa de Herrer strides om indenfor deres eget Parti, men jeg tror alligevel, at alle ude i de store Venstrekredse har en Følelse af, at de Mænd fra Venstre, der sad i den store Skolekommission, betød omtrent lige saa meget som de Herrer, der nu tager Afstand fra dem.

Venstres Ændringsforslag skal jeg ikke vende tilbage til, men jeg er nødt til paa Grund af det Angreb, det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen rettede mod mig med Hensyn til Tilsynet med Seminarierne, at gøre et Par Bemærkninger. Vi gik netop i den store Skolekommission ind for, at det kirkelige Tilsyn skulde bevares, og det er bevaret, og det er oven i Købet fastslaaet i § 16 i det foreliggende Lovforslag, at dette Tilsyn skal gælde ikke blot for Statsseminarierne, men ogsaa for Privatseminarierne. Der kan altsaa ikke længere være nogen

Tvivl om, at alle Seminarier er underkastet samme Tilsyn. Dette Tilsyn er lovfæstet i § 16.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om endnu et obligatorisk Sprog har det altid været mit Ønske, at vi skulde nøjes med eet Sprog. Det har jeg faaet gennemført. Derfor finder jeg ingen Anledning til at blive ved at modsætte mig, at vi ogsaa gaar ind for den Optagelsesprøve, vi nu er blevet enige om, for det er en stor Lettelse kun at skulle have eet obligatorisk Sprog i Stedet for to.

Med Hensyn til Optagelsesprøven, som jeg saa godt forstaar er det Punkt, som i særlig Grad har vakt Venstres Uvillie, forekommer det mig, at man maa tage Hensyn til to Sider. Det har jeg gjort under mit Arbejde. Man maa tage Hensyn til de Mennesker, der har taget Eksamen. Selv om man kan have nogen Uvillie mod Eksamensvæsenet, kan man ikke se bort fra, at der er en Mængde, ogsaa Børn fra Landet, der tager Realeksamen ved Stationsbyernes Realskoler og ved Købstædernes Realskoler; og det vilde dog være ganske urimeligt, om man skulde sige til disse Børn, som er ude fra Landet, og som jeg kender en Del af, og som enhver Lærer, der vil se sig om i sin egen Kreds, kender en Del af, at de skal være ringere stillet paa Seminariet, end hvis de ikke havde de Kundskaber, de har erhvervet.

Jeg forstaar ikke, at Landboere, Gaardmænd, som lader deres Børn i stort Tal køre ind til Realskolerne — sandelig ikke til Glæde for os Lærere, men fordi de mener, at deres Børn skal have de Kundskaber, de faar ved at tage den Eksamen, og som de ikke faar i den danske Folkeskole —, skal behandles saaledes, at man bagefter siger til dem: Nu skal de Børn betragtes som daarligere kvalificerede til at gaa Lærervejen, fordi de har taget denne Realeksamen!

Det vil jeg ikke være med til og det hverken overfor Gaardmændenes Børn eller Husmændenes Børn. Derfor siger jeg, at de maa have Lov til at nyde de Fordele, de har ved at have taget denne Eksamen; det kan man ikke stille op som noget forkasteligt. Paa den anden Side har jeg gerne villigt imødekomme de velbegavede unge Mennesker ude fra vore Skoler; derfor har jeg været med til at forme Optagelsesprøven, som den er formet.

Jeg har skrevet mit Forslag saa nogenlunde af efter Venstres Forslag i den store Skolekommission, hvori der netop siges, at Hovedvægten skal lægges paa Eksaminandens Udviklingstrin og Kundskab i Folkeskolens Hovedfag, og saa nævnes der: